

Cuṅku kä Bik-tö-ria kenε ram in dee luäk

Cuṅ Ran

Guṁce ke ṅuṁt kä Bik-tö-ria mi tēε ke ram mi koc ji ke kui döör in bi ṭḥin, kuoth in ṅääthi, ciek kie wut, thiathε min guuri, a mäni tin kṁṁ. Ṭḥi ke cuṅ bä, cetke ḡöε deri ciεṅ a thil riek, kä dēε ji ciεṅ a ḡaa, kä deri Kuothdo pal kä bi loṁdu tεeth ke ciaanṅ wecdun kenε ḁrun.

Ken ṭḥi ḁalkε ke 'cuṅ ran' kä ney dial teke cuṅ to kel ṭṁ kä Bik-tö-ria, cāṅ lēn ji lε dap nikä.

Kuṁc

Jεn bä guṁce ke ṅuṁt mi cianṅke jε ke ciaanṅ mi ḡöl kie mi /ci ḡaa mi cε tuṁk guṁthni cetke guṁṁth laṭdu, mi juri ciεṅ, duel ḡṁrkä, kä dukāṅ kie mutham, kie mi ṅari ke ithpuṁt.

/Ca ji dee ciεṅ a jāk ε naath ke kui:

- Biel gupädu, ciaanṅdun kie ḁṁru, kṁr dhṁaarun kie wec in bḥi ṭḥin
- Kuoth in pali, ṅaṁthdukṁnṁlätkṁ. Cetkṁṁṁöṁ/cajidee ciṁṅ kṁ ciaanṅ mi ḡöl kṁ wädu kä jama, guaṁaṁth palä ji Juudh kiṁ duel Kuṁth. Kä ḡṁaaṁ ṁn ṁṁö deri thil kuoth mi pali bä
- Mitiṁiṁkṁguaṁrjueykiṁbuṁṁt.Mitiṁiṁkṁguaṁrkiṁjueyderi thieckṁ duṁṁṁṁṁpmiderilätnilaṁtduathilriṁkmi käm kṁjikäboṁṁṁthdubṁduṁṁṁṁpmilotrṁrialikämiderilät ni laṁtdu
- Mi ṭḥi ke gat mi tot kie tiidi raan. Cetke mi rṁmi gaat kie raan kä ji ciεṅ deri lätkε ke thaakni ti ḡööl kie deri thieckε ke ḡöε ba ji moc guṁṁth mi rṁmi gaat kie raan kä ji ciεṅ
- Runku, cetke mi ci wä ḡör ke laṭ /ca ji dee jḡök l ci ḁṁṅ kie kuiyi ke laṭ
- Mi ṁ jiṁn wut kiṁ ciek

- Mi rueti kie luethi. Cetke ḡöε mi lueethi gat lotḁε rṁ nath cetke ḡawε kie midāṅ kure, deri lätkε mi rueti kie lueethi gat
- Ciaanṅ ṭṁṁcä mi lot rṁ ke ṅuṁt. /Ca ji dee ciεṅ a jāk ke kui raam in cia ṭṁṁc
- Ciaanṅ ṭṁṁcädu kie dhṁṁlkie nyal. Cetke wutni tin ḡörke ni wutni kie män tin ḡörke ni män, ciek ken wut, wutni kä rṁ, ḁṁṁr, mi cε loṁḁε ḁṁṁr ṭṁṁc kie riṁṁr ken dial teke ke cuṁṁṁṁ kelṁ
- Ciaanṅ kuēndu. /Cie riek mi ci kuεεn kie ci ḁṁk kie /keni kuεεn kie ciεṅ ni yen keel, ḡotḁε ba ji ciεṅ a ḡaa
- Ṭṁṁ puṁṁṁdu. Ca ji dee ciεṅ a jāk ke ḡöε bäru, dhöku, pätkε pätkεdu, miemku kie biel mi ca dap ni ji
- Tin ci laṭ ke kui cuṅniku guṁṁth laṭ. Cetke ḡöε /ca ji dee tuk kie ciεṅ a jāk ke ḡöε ci thieckε kie laṭdu ke riek mi ci jiek guṁṁth laṭ

- Mi läti läti union. /Ca ji dee tuk ke yöö ε jin raan union kie ci wä rōal wic caarä
- Ke latdu ke thiathe, nhökdu ke thiathe kie thile lat thiathekä mi läti

Jen bä guace ke nuot mi cienji ram mi dōh a jāk ke kui kä kel ka ken tiji.

Mi goori lääri ti kōh ke kui cuḡniku kie ciaaḡ kuḡc keḡe min deri lat mi goori luäk, deri cōm-mi-cōn cōl ke nämbär eme **1300 292 153** kie ke kui lucä thuok, cōl nämbär **1300 152 494**.

/Ce da riek kie cien a jāk mi thieeci kō ke luäk kie gōny ni jin, ε ni ney tin ji goonyä ken tin bi je ḡac. Mi ci göny /ce lot ni yöö bi wä guäth luok.

Kä deri humanrightscommission.vic.gov.au gil bä ke kui lääri tin kōh. Kä kōn la ney lääri ke kui cuḡniku a thōp baḡ guäth neeni diaal, lätni keḡe organisations tin la nyin kumε.

**Victorian Equal Opportunity
& Human Rights Commission**

Need more information?

Contact the Commission:

Enquiry Line 1300 292 153 or (03) 9032 3583
 Fax 1300 891 858
 TTY 1300 289 621
 Email enquiries@veohrc.vic.gov.au
 Website humanrightscommission.vic.gov.au

Accessible formats

This publication is available to download from our website at humanrightscommission.vic.gov.au/resources in PDF and RTF. Please contact the Commission if you require other accessible formats.

We welcome your feedback!

Were these resources useful? Easy to use? Would you like to see something else included? Please email us at communications@veohrc.vic.gov.au.

Published by the Victorian Equal Opportunity and Human Rights Commission, Level 3, 204 Lygon Street, Carlton Victoria 3053. May 2013.

Disclaimer: This information is intended as a guide only. It is not a substitute for legal advice.